

je koj vino priteklo, se zamore k nmemu gostemu vinu vltiti, ki se je dobilo od prejšnjega pretakanja; tudi ostalo vino je prav unemu priliti, ker se za 3 ali 4 tjedne sopet sčisti. To vino je dobro in močno za domače ljudi, le po drožju ima nekoliko okus.

Zakaj so droži?

Iz droži se žganje kuha. Ker so pa droži pretrde in jako vsedene, se jim nekaj vode v vsak kotel prilije, preden se kuhajo, in jih je dobro pomešati. Kdor pa je droži koj po drugem pretakanju kuhal, mu takrat ni treba bilo vode prilivati, ker so droži bile mehke in še z vinom zmešane; nakuhal pa je več in boljšega žganja. Od 5 veder droži se dobi 18 do 22 bokalov prav dobrega žganja, ki se tudi za vraštvo rabi. Skuhane droži se sčasoma svinjam polagajo.

Koliko vina mine v prvem letu pri 100 vedrih vina?

Vsak sod ima v obče en škafo droži; po takem je že droži 5 veder. Sto veder vina potrebuje 20 sodov s 5 vedri, vsak sod pa ima večidel en škafo droži, torej vsi skupaj en sod ali 5 veder droži, ktere se večkrat ne dajo v en sod spraviti, ker je mošt ali novo vino in 20 bokalov prilite vode v njih. Ko so se namreč sodi o drugem pretakanju drožja oprostili, se je v vsak sod na droži en bokal vode vlil, s tem so se lože soda ločile, zganile in popolneje skozi piliko iztekale. Od tih droži smo sicer 100 bokalov drožinega vina dobili, ki pa ni zgolj vino, ker je 20 bokalov vode v njih, in je le za domačo rabo. Za to smo se lotili soda, v katerem je prikladno vino za doliv ali polnež. Ako tedaj pomislimo, koliko smo o trikratnem pretakanju, posebno ob drugem in tretjem, potem na polnež dosehdob vina porabili, nam nič ne ostane od 5 veder. Po takem se torej 20 veder slobodno računni, ki preminejo skozi eno leto ed tistega časa, ko smo 20 sodov napolnili, in do te dobe, ko smo vino v tretjič pretočili. Odsehdob se vendar nikakor toliko vina ne potrebuje, ne o pretakanju niti ne na doliv; kakih 50 bokalov zadostuje na doliv za ostalo vino.

Zemlja, ktero ljubijo razna sadna drevesa:

Jabelkovo drevo ljubi globoko močno ilovno, nekoliko vlažno, se ve da ne mokro ali močvirno zemljo. Pa tudi v sicer dobri kremanasti zemlji še rodi.

Hruškovo drevo ljubi bolj suho gorkejo zemljo.

Češnjjevo drevo stori naj bolj v suhi, nekoliko s peskom pomešani ilovici-glini.

Češplje storé skoro v vsakej zemlji.

Kostanj ljubi glinasto zemljo.

(„Gosp. List.“)

Domače zdravilo.

Kurja očesa na nogah hitro pa gotovo odpraviti, nasvetuje po lastni skušnji v „Novicah“ g. L. Abram nasleduje: Vzame se naj strok česnja, kteri se stolče in na kurje oko položi ter s canjo povije. Česenj mora vsaj 24 ur na kurjem očesu biti, dobro ga je enkrat premeniti. Čez malo dni se koža na prstu začne lupiti brez bolečin in s staro kožo zgine tudi kurje oko. — Pisatelj pravi, da se jih je po tem načinu popolnoma znebil.

Dopisi.

Iz mariborske okolice, 5. maja. („Tagespoštna“ nemškutarsko-liberalna baharija. — Kaj nemškutarji ob času volitev od slovenskih učiteljev zahtevajo in kako jih plačujejo.) — V „Tagespošti“ od 30. aprila, kteri se je že večkrat dokazalo da laže, pravi nekdo iz slovenske Bistrice, da hoče v mariborskem, konjiškem, slovenjegraškem, marenberškem in slovensko-bistriškem okraju nebodigatreba g. Seidl v kmetskih občinah kandidirati, ter se hrusta, da bodo kmetje Seidlna in nikogar drugega volili. Dopisatelj je menda že pozabil, kako tesno je pri zadnji volitvi za deželni zbor že za Seidlna šlo, ki je le za par glasov zmagal in gotovo bi bil propal, ko bi nemčurji in nemškutarji v mariborskem in slovensko-bistriškem okraju nesramno lagali ne bili, češ, da se bo robota in desetina vpeljala, ako Seidl v deželni zbor ne pride. Kdor se te grde laži in očevidne sleparije še spominja, kdor še pozabil ni, da je v Kamnici g. Seidl šolo zaprl, naj bi otroci iz šole v procesiji v cerkvo ne šli, komur je še v spominu, kako surovo so se ob svojem času slovensko-bistriški nemškutarji obnašali, ki so Seidlnu v prid poštene Slovence pretepali; kdor vé, da je Seidl vselej med sovražniki Slovencev bil in ni besedice črhnil, naj bi se na deželne stroške Druvinja poravnala, kdor vse to vé, bo tudi pri volitvi Seidlnu — figo pokazal. Za Seidlna zamore glasovati le nevednež in pa tisti, komur za vero in blagor ljudstva mar ni. Za to menim, da se „Tagespoštni“ g. dopisatelj prerano bahá, ako celó piše, da ne bo Seidl nasprotnika imel; vse to se bo že še pokazalo, za zdaj nemškutarji le tiho bodite! —

Ker že o volitvah pišem, ne smem zamolčati, da nemškutarji ob času volitev od slovenskih gg. učiteljev zahtevajo, naj bi za nje delali. Tako je dobil v nekem okraju leta 1870 od nemškutarjev slovenski učitelj volilni oklic in karte za volilne može, naj bi od hiše do hiše letal, škornje trgal in nemškutarskega kandidata R. kmetom za poslanca priporočeval. Nemškutar je popolnoma propal in trud je bil zastoj. Prosil je pozneje tisti g. učitelj, naj se mu nekaj podpore iz okr.

blagajnice podeli, pri kateri je ravno nemškutarski kandidat prvo besedo imel, — obljubljena je bila namreč podpora v resnici revnim in močno starim učiteljem, — ali akoravno je bil učitelj izmed prosilcev naj starši in akoravno so veljavni srenjski možje zagotovili, da je učitelj podpore potreben, ni učitelj krajcarja dobil, samo zato ne, ker za nemškutarskega malomarnega kristjana nihče v tisti srenji ni glasovati hotel, kar služi srenji v naj večjo čast; g. učitelju je ostala po volitvi sramota, prazna mošnja in — raztrgani škornji. — Gospodje učitelji bi toraj pametno ravnali, ako bi se ne dali nemškutarskim tičkom ob času volitev uloviti, in gotovo je dobro za nas vse, ki na deželi prebivamo, ako ne poslušamo niti Seidlna niti drugih lažljivih nemškutarskih prerokov in kričačev, ampak volimo tistega gospoda, kterega nam bo „Slov. Gospodar“ nasvetoval, kar je bil že lansko leto neki pameten kmet od Pesnice v tem cenjenem časniku štev. 6. jako dobro povedal.

Iz Celja. (Račun celjske hranilnice in njene vloge.) Zadnja leta se morajo za nas Slovence na Štajarskem še prav srečna imenovati, ker pri vsej draginji za živež potrebnih reči še precej denarja med ljudmi nahajamo, kar spričuje med drugim ravno izdani račun celjske hranilnice l. 1872. Konec l. 1871 so vloge znašale 874.053 gld., preteklo leto so pa že narastle do 1.157.947 gld. Celjski mestni zastop je po hranilnici prihranjenih denarjev imel leta 1871 27.728 gld. in konec l. 1872 je dobiček poskočil na 48.643 gld. — Ker že celjska hranilnica 8 let obstaja, znaša vsakoletni dobiček 6107 gld. Če pomislimo, da imajo tudi Brežice in od lanskega leta tudi Konjice svojo hranilnico; da se je ustanovila tudi banka „Slovenija“ ter je veliko denarja šlo iz celjske hranilnice v Ljubljano, — pri vsem tem so se pa v enem letu vloge pri hranilnici vendar še pomnožile za 283.893 gld., je to veselo znamenje, da naši ljudje zadnja leta niso obožali. — Pisatelj tega vé, da je veliko teh denarjev prišlo iz gornje savinske doline. Ko bi se Gororogranci ali Mozirjani potrudili svojo hranilnico si napraviti, bi gotovo tudi lepega dobička imeli, čeravno bi zvedenega uradnika dobro plačati morali, ker tam advokatov ni, kakor v Celju, ki bi zavodu bili modri ravnatelji; in ker Celjani pri vsakej priliki Slovincem nasprotujejo, bi tudi narodni Žalčani dobro storili, ko bi si lastno hranilnico osnovali, kakor so že pred leti o tem govorili. Narodni kapitalisti bi gotovo rajše pri njih denar na obresti vlagali, kakor pa pri svojih nasprotnikih, posebno če bi se od denarjev, ki se v prvej polovici meseca vložijo, že za drugo polovico obresti računile ter bi se od 100 gold. plačevalo namesto 5⁰/₀, 5¹/₂⁰/₀, kakor to storijo mariborska in druge hranilnice. Tedaj narodnjaki na noge, saj hranilnice gotovega dobička donajajo, ako se pošteno ravná; kdor pa ima um in denar, je v deželi gospodar!

V Ljutomeru, 1. majnika 1873. (Narodnjaki pozor!) Skoro se bomo sopet poskusiti morali z ljubimi prijatelji — nemškutarji v volilni borbi zastran okrajnega zastopa. Ta borba utegne biti zelo živa, ker se od nasprotne strani napenjajo vse moči, ter si posebno prizadevata dva Rožiča in dva Nemca, da bi Slovinci v prihodnjem okrajnem zastopu skozi vrata pahnili.

Očeta: Rožič in Nemeč hočeta svojima sinoma sedeže v okrajnem zastopu pripraviti, češ, da sta mlada že dosta godna in da imata dovelj zaslug, da eden izmed njiju postane lahko predsednik, drugi pa podpredsednik okrajnega zastopa. Potem pa lahko noč Slovincem! Mi bi pa vendar radi znali, kake zasluge neki imajo ti Rožiči in Nemeč za občni blagor in posebno za nas Slovence? Psovati nas in vse, kar je narodno, in kar še je kat. vero si ohranilo, to umejo ovi hujskalci pod vodstvom starega Rožiča. Zdaj se sopet prilizujejo sladkimi besedami kot rešitelji Slovinci!

Toraj, ljubi sorojaki! pazite, da vas s svojimi sladkimi, a neresničnimi besedami ne ujamejo. Mladi g. Rožič se neki posebno zdaj k bolnikom rad okoli vozi; poprej mu je bilo za to malo mar, in ravno tako utegne biti sopet pozneje. Kako ti ljudje nesramno postopajo in posebno dozdanji okrajni zastop, ker je naroden, psujejo, vidi se iz naslednjega. Kmete hujskajo, da so Slovinci velike okrajne naklade naredili, ker so sklenuli, da se imajo okrajne ceste za denar navažati. Kako zvito da je to, vé vsak, kdor je v onej seji bil. Ne Slovinci, ampak nemškutarji so se za to najbolj potezovali, da se je ta sklep storil, in prav ti ljudje so nam tačas dokazovali, da imamo zelo nizko okrajno naklado gledé na druge okraje! A zdaj drugače govoré. Okrajni načelnik, g. Kukovec je v imenu okrajnega odbora predlagal, da se naj okrajne ceste sopet v natori navažajo, toda njegova nije obveljala! — Ravno v istej seji se je tudi živo razpravljalo vprašanje, ali se naj tudi šolnina na okrajno blagajnico, kakor po drugod, prevzame ali ne? Vsi nazoči nasprotni odborniki so terjali, da se naj šolnina iz okrajne blagajnice plačuje. Da se to vendar ni zgodilo, storili so Slovinci, kterim se za to očita, da so klerikalci, sluge duhovnikov i. t. d. —

Ker je vse to in še marsikaj druga gola resnica, bode li kdo mogel misliti ali trditi, da bodo nemškutarji, ako v okrajnem zastopu prevago zadobijo, okrajno naklado znižali in z nami Slovinci, s kterimi se nikoli ne zlagajo, ljubeznjivo postopali? Ali se je že kedaj na svetu dogodilo, da ptujec ali potujčenec z domačinom dobro ravna? Ali so morebiti ti ljudje jako delavni ter bodo vse, kar je le mogoče, za naš blagor storili? Nikdar! — Izmed sto le eden dokaz. V poprejšnjem okr. zastopu, v kterem so nemškutarji imeli večino, so si izvolili izmed sebe od-

sek 7 udov, ki je imel račune od poprejšnjega okr. urada predložene pregledati in o tem okrajnemu zastopu poročati. Predsednik tega odseka bil je g. Rožič stareji. Kaj so pa ti možje storili? V treh letih nič, in g. Rožič je za to od okrajnega zastopa nezaupnico dobil. Še le zdajni predsednik okraj. zastopa, g. Kukovec, je te račune dognal, in to v dveh mesecih, odkar je svoje mesto nastopil in tako okraju 2250 gold. prihranil. Kdo je med drugimi napravami ustanovil tukaj tako neprecenjeno koristno **okrajno založnico**, prvo na Slovenskem, ktere se poslužujó zdaj tako radi nemškutarji kakor Slovenci, kar je tudi prav, ker je za ljudstvo narejena; so morebiti nemškutarji to naredili? Kdo deluje pri založnici od njenega početka pa do zdaj in to brez trohice lastnega dobička ob delavnikih in praznikih, — mar Rožiči ali Nemei? Niso li tú sopet gosp. Kukovec in drugi vrli narodnjaki, ki ga podpirajo, in katerih imena že tudi ljudstvo pozna, kateri iz zgolj ljubezni do svojega národa delajo in se trudijo? Preverjeni smo, da ga ni pametnega kmeta, kateri bi tem nemškutarskim sleparjem verjel, češ, da narodnjaki samo lastnega dobička iščejo, in da le nemškutarji iz čiste ljubezni Slovincem v prid delati hočejo!?

Tem ljudem nije mar za delo niti ne za blagor slovenskega ljudstva, njim je le mar za gospodstvo nad nami! Slovenski jezik bi radi izpahnili iz okrajne pisalnice, naše slovenske šole, ki se od dné do dné bolj povzdigujejo, bi nam radi odpravili in nas potujčili.

Še eden izgled. V tukajšnji kmetijski podružnici vladajo nemškutarji; vprašajmo pa, kaj so v pospeh kmetijstva storili? Ali so nam za poduk v enem ali drugem oddelku kmetijstva skrbeli*), ali so nam kaka kmetijska sredstva ali orodja priskrbeli, ali so kterelega kmeta društvu pridobili? Ne, in zakaj ne? Ker ne umemo nemškega jezika, in njihovega gospodovalskega obnašanja proti kmetom ne moremo in nočemo trpeti! —

Naše geslo torej je in bodi vselej: Pomagajmo si sami, in Bog nam bo pomogel; nemškutarjem pa ne verujmo nič!

V imenu kmečkih slovenskih volilcev:
Vatroslav Mohorič.

Od sv. Jerneja pri Ločah. (Žalostne srenjske razmere.) — [Konec.] Ravno velikonočni pondeljek se je bilo v neki na novo napravljeni gostilnici kakih 15 potepuhov vsak s svojo —, zbralo, ter so ga pili, da je bilo kaj.

Ko pride eden izmed nas, J. P., ravno isti, kateri jih je bil na tatvini zapazil, proti gostilnici,

da pije maslic vina, planejo štirje iz vrat, ga zgrabijo in vlečejo nekoliko od biše, napovedši mu, naj grivengo moli, kajti mora umreti! Trije ga držijo, šrti ga pa z drevesom maha, da revež vkup zdruzne, in gotovo bi ga bili ubili, ko bi ga ne bile omenjene ženske potepuhov obranile, da se je zmuznil in k bližnjemu sosedu ušel. Iz biše pa nikdo ni smel iti v bran, kajti so hudobni tovariši pri vratih stali, da nikdo vun ni mogel. — Bomo li kmetje roke križem držali, ako se nam krivica godi? Stopimo tedaj na noge, in vložimo peticijo do vlade, ter prosimo poslance v deželnem in državnem zboru, naj gledajo na to, da se postava zoper tatove in potepuhe poostri in natančno izvršuje. Ako pa to ne bo, si jo bomo morali sami narediti in zapoved, ki pravi: „Ne ubijaj“ — ravno tako prestopati, kakor ovi prestopajo zapoved, ki veli: „Ne kradi!“

F. B. obč. predstojnik.

Iz Radoslavca pri mali Nedelji. (Nove volitve v okraj. zastop.) Čas triletne dobe okraj. zastopov je potekel in nove volitve bodo v kratkem raspisane. V našem okraju bila je že v dveh volilnih dobah naša narodna stranka v okraj. zastopu v ogromni večini, in tedaj prav za prav v svojem domačem hramu lastni gospodar. Res je, da nam naprava okrajnih zastopov nič ni priljubljena stvar, kajti ima okr. zastop edino le dolžnosti, pri tem pa jako tesen in ozek delokrog. Toda ker enkrat zastopi obstojijo, in ker so v nekterih posebno narodnih rečeh jako važen faktor, treba, da se zá-nj tudi potezamo, da se volilci kolikor mogoče o tem podučijo. Tudi naši nemškutarji se letos posebno organizirajo, ter skušajo pred vsemi čerčiti narodni okraj. zastop, in g. načelnika, za kar jim nobena še tako lažljiva stvar preslaba ni. Tako so n. pr. letos še celó dačni c. kr. uradniki večkrat s prstom na g. načelnika kazali, češ, da je on kriv velikih okr. davkov! Mi sicer priznavamo, da je plačano navažanje okraj. cest I. in II. razreda okraj. doklade jako povzdignilo; ali tega niso storili narodnjaki, ampak ljutomerski nemškutarji, kateri so svojimi tožbami od Poncija do Pilata pometali, češ, da narodni okraj. zastop za ceste nič ne stori, in ga tako prisilili, to neprijetno breme na svoje rame prevzeti.

Tudi v zadnji seji okraj. zastopa se je lahko vsak prepričal, kako so ti kričači v nebo povzdigovali navažanje proda, ter celó zahtevali, da se od Mure, tedaj 2 uri dalječ, na breg Kamenščak, ki je ves s kamnom obložen, prod ali kamen dovaža, v tem ko so skoro vse občine prosile, da to delo sopet v naturi prevzamejo.

Kot dozdanji okrajni zastopnik še nisem pri ljutomerskih nemškutarjih v okraj. zastopu niti trohice opazil, kar bi služilo naši okolici v prid; pač pa imamo mnogo nasprotnih skušenj! Kakor je slišati, se posebno zlasti pri županih za g. okraj. glavarja agitira, čeč, da naj on bo v prihod-

*) „Gospodar“, ki prinaša tudi poduk v kmetijstvu, ni še prejel ne ene vrstice od kterelega uda ljutom. kmet. podružnice, pač pa prinaša mnogo koristnega poduka iz peresa — narodnjaka, g. učitelja Pernišeka. Ravno tako ne vedó Slovenci nič povedati o koristih, ktere bi jim donášalo graško, nemško kmet. društvo. Vredn.

nje okraj. načelnik, za kar se bo menda g. okraj. glavar že zaradi drugega obilnega dela lepo zahvalil. Od druge strani pa gosp. glavar ni za to sposoben, ker ni ne v besedi ne v pismu našega slov. jezika zmožen, in sploh kot uradnik nasprotnik naše narodnosti. Da bi pa nasprotnikom bolj bil pri sreči naš kmečki blagostan nego skušenemu rodoljubu, bi res misliti bilo preneumno.

Obračam se torej na vse spoštovane gg. volilce s srčnim upanjem, da bodo kakor vselej tudi letos kot siva skala stali na narodni strani, ter s tem nemškutarjem dokazali, da ne maramo za nje, da spoštujemo svojo slovensko narodnost in ljubimo svoj dragi slovenski dom. Tukaj je naša zemlja, na kateri so naši praočeti svojo krv in življenje pred več stoletji pod krutim Turčinom in divjim Arpadom žrtvovali, in si tako s krvavimi glavami branili svoj mileni slovenski kraj. Branimo ga ravno tako tudi mi, srečna prihodnost je gotovo naša!

A. Božič.

Za poduk in kratek čas.

Vesoljna razstava na Dunaju.

Z največjo sijajnostjo se je v četrtek, 1. t. m., razstava pričela. Ogromna množica ljudi čakala je od ranega jutra do poldne, ko so cesar imeli priti, na razstavnem mestu (v „praterju“ *) proti južno-vzhodni strani dunaj. mesta), ter se ni splašila, ko je proti 10. uri med hudim viharjem dežiti in snega mesti začelo. Ob 9. uri začeli so spuščati v razstavine prostorije povabljenе goste in ogledalce, katerim je mogoče bilo za 25 gld. vstopnico si kupiti. 8 vojaških band je po vrsti igralo, ko so neštivilni gostje prihajali.

Proti 12. uri se radostno zmezi neštivilna množica, slava — klici se razlegajo od dalnje lepe ulice vedno bližje in bližje po dolgih, tesno natlačenih vrstah in kupih radovednega občinstva — pripeljala sta se sijajnim spremstvom cesar in cesarica, ki odstopita pri prekrasnem, čudno lepo nakinčanem cesarskem paviljonu ali šotorju. Odtod se poda visoka gospoda v „rotundo“, poglavitno poslopje sredi razstavnih prostorij in cesarjev brat, Karl Ljudevít, kot protektor razstave, nagovori cesarja poudarjaje, da so prvi in prvi začetnik razstavi svetli cesar sami, ter jim pokloni prekrasno knjigo, katera popisuje razstavino zgodovino in razstavljene stvari. Cesar izrečejo, da s tem razstava prične, gromenje topov, godba in petje vladarjevim besedam odzdravi.

Med visokimi gosti so bili že pri začetku nazoči: kraljevič pruski z svojo gospo in najstarejšim sinom, angleški in danski princ, belgijski grof iz Flandrije, ki utegne kraljevi naslednik biti, mnogo druge visoke gospode iz vseh krajev sveta. Pozneje pridejo na Dunaj: nemški, ruski, turški cesar, persijski, itali-

janski, bavorski kralj in menda vsi evropski velikaši. — Udeležil se je res — rekli bi — ves svet te razstave, ki se po pravici imenuje vesoljna razstava, kajti postavlja na ogled, kar vesoljni svet najlepšega, najboljšega in po različnosti omike najumetnejšega ima. Počenši od kmetijstva najdeš tu izdelke vseh obrtnijskih vrst, kakor tudi plodov umetnije in znanosti vseh narodov sveta.

Vse je lepo, krasno ter bo gotovo na vnanji svet prav dober utis napravilo, česar je vsak Avstrijan vesel. A vendar bode mnogo vrlih Avstrijanov s težkim srcem se sprehajalo po razstavnih prostorijah! Kamor koli namreč oko pogleda, povsod zadene na — dvalizem v Avstriji! Tu je brez konca in kraja avstrijskih oddelkov, se vidijo posebni prostori za Ogersko, nikjer pa ne vidiš posebnega oddelka za česko kraljestvo, ali za hrvatsko-slavonsko-dalmatinsko trojedno kraljevino. Kakor politična ustava v Avstriji teh kraljevin in dežel posebe ne pozna, tako gospodujeta tudi v razstavi Nemec in Magjar. To je, kar bode marsikoga peklo, ker niso te dežele, posebno pa česka, v vsakem oziru odlična dežela, tako zastopane kakor bi bile, ko bi Avstrija od znotraj že uredjena bila, alj ko bi vsaj razstavnim komisijon bil dovolil, da ima tudi česko kraljestvo, kakor so Čehi želeli, poseben prostor. Tako bi se v razstavi vidila prava podoba Avstrije kot vkupne države raznih kraljestev, dežel in narodov, ki so svojim umom in svojimi rokami in prineski pripomogli, da se je velikansko delo dognalo.

Vprašajmo slednjič, kolike koristi da bode za Avstrijo dunajska razstava. Za avstrijska vina in druge pridelke utegnejo se nova pota odpreti v njeni svet, ki ima zdaj priliko spoznati izvrstne lastnosti premnogih avstrijskih pridelkov. Enim, posebno mestjanom, bode užitek sicer na ceni poskočil, pridobili pa bodo nekaj producenti, največ pa podvzetniki, ki preskrbujejo Dunaj s živežem, kateri se od vseh krajev tje vozi. Polovili bodo morebiti polovico silnih stroškov za razstavo (kacih 17 milijonov), ki zadevajo le nas, ker niso Magjari nič hoteli za to dovoliti. — Ker pa v Avstriji najbolj kmetijstvo prevaguje, kateremu bi pred vsem drugim treba bilo olajšave pri davkih, primerne poduka in več delalnih moči, ktere mu vojaška postava silno krči, bode prava korist razstave za Avstrijo prav majhna. Kmetijstvu se bo z razstavo godilo kakor se nam štajarskim Slovencem godi, ki le bolj drobtine poberamo, dober kos kruha se nam pa nikdar ne odreže, da bi se nasitili. Kmetijsko društvo v Gradcu je nemško, podružnice po mestih in trgih so nemške, sadjono vinorejska šola v Mariboru je nemška; za potne učitelje, ki bi naše ljudstvo podučevali v kmetijstvu, se volijo trdi Nemci. Vse je nemško, le za Nemce; šola pa vse predraga, Slovencem tujka. Od vseh teh naprav, za ktere mora tudi

*) Španjski „prado“ = gaj = Lustwald.